

1
Konference o
budoucnosti Evropy
byla slavnostně
zahájena

2
Úspěch ČR v
největším
mezinárodním cvičení
kyberbezpečnosti

3
EP: Certifikát EU pro
covid-19 musí ulehčit
volný pohyb v Unii

4
Summit EU-Indie

5
Plzeňská katedrála se
po kompletní
rekonstrukci otevře v
červnu

6
Eurozprávy z regionů

13
Řešení rubriky
Zábava z minulých
Eurolistů

Eurolisty květen 2021

Vážení čtenáři, vítám vás při čtení květnových Eurolistů. V květnu si připomínáme celou řadu významných momentů. 1. května je sedmácté výročí vstupu České republiky do Evropské unie, 9. května Den Evropy a právě v květnu letošního roku rovněž začíná Konference o budoucnosti Evropy, v rámci které se debaty s občany uskuteční i v Česku. Právě o Konferenci je úvodní článek tohoto vydání. V dalších textech se můžete dočíst o českém úspěchu v mezinárodním cvičení kybernetické bezpečnosti či o plánech Evropské unie na zavedení tzv. covidpasů. Než zamíříte do zahraničí, můžete zavítat do plzeňské katedrály svatého Bartoloměje, jejíž interiér se po několikaleté rekonstrukci v červnu otevře veřejnosti. Další novinky z regionů obsahuje druhá část čísla. Přijměte pozvánku na některou z online akcí Eurocenter v kalendáři na straně 2. Věřme, že brzy budou přibývat pozvánky i na fyzické akce. Příjemné čtení! *Petr Pospíšil, editor*

AKTUALITY Z EU

Konference o budoucnosti Evropy byla slavnostně zahájena

9. května 2021 byla ve Štrasburku slavnostně zahájena Konference o budoucnosti Evropy. Otevřela se tak všem občanům Evropské unie diskusní platforma, pomocí které mohou spolu s představiteli EU ovlivňovat budoucí směřování Unie. Tato inaugurační akce zahájila sérii diskusí a občanských konzultací, díky kterým budou moci obyvatelé EU sdílet své představy o budoucí podobě Unie.

V letošní Den Evropy byla zahájena Konference o budoucnosti Evropy. Na úvod inaugurační akce promluvil francouzský prezident Emmanuel Macron, iniciátor konference, který ve svém proslovu připomněl, že již 71 let je Evropa spojena vůlí, přátelstvím a důvěrou evropských států.

Úvodní slova od Emmanuela Macrona

Zahájení se konalo ve Štrasburku, o kterém se Macron ve svém proslovu vyjádřil jako o symbolu Evropské unie. Ve Štrasburku sídlí významné evropské instituce jako Rada Evropy a Evropský parlament. Budovy těchto institucí jsou ale už skoro rok prázdné kvůli pandemii covid-19, o které se francouzským prezidentem ve svém proslovu také zmínil.

„Když přijdou takovéto velké krize, naše minulost je plná takovýchto okamžiků, tak vždy dochází k hlubokým civilizačním pochybám, máme to dnes ostatně před očima, a tomu je třeba čelit. Během krize se potvrdil evropský model, model naší společné identity, kterou bychom si měli v rámci Konference připomínat. Už 71 let budujeme něco, co vůbec není samozřejmé.“

Další proslovy a hudební vystoupení

V průběhu zahájení konference vystoupil s projevem také předseda Evropského parlamentu David Sassoli, předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová, portugalský premiér Antonio Costa, jehož země právě předsedá Radě Evropské unie, a s krátkými příspěvky vystoupili také spolupředsedové výkonné rady konference.

Součástí programu zahájení bylo také hudební vystoupení houslisty Renauda Capuçon a Karskiho kvarteta. Inaugurační akci sledovalo přímo v plenárním sále 27 studentů Erasmu ze všech členských zemí Evropské unie a téměř 300 evropských občanů se zúčastnilo akce online prostřednictvím velkých televizních obrazovek.

Konference o budoucnosti Evropy má být diskusní platformou, která by měla rozhodnout o dalším vývoji Evropské unie. Do této celospolečenské debaty by měli být zapojeni především občané Unie. Cílem bude umožnit konstruktivní diskuzi o budoucnosti Evropy, se zaměřením na ideje občanů a řešení problémů.

Konference měla původně začít v květnu roku 2020, nicméně kvůli pandemii covidu-19 byla o rok odložena. Předseda Evropského parlamentu David Sassoli, portugalský premiér António Costa jménem předsednictví Rady a předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová 10. března 2021 podepsali společnou deklaraci, ve které stanovili parametry Konference.

Konferenci řídí Výkonná rada, která je rovnoměrně složena ze zástupců Komise, Rady a Parlamentu, a to v počtu třech zástupců z každé instituce a čtyřech pozorovatelů. Do práce Výkonné rady jsou zapojeny předsednictví v Radě. S ohledem na nadcházející české předsednictví tak má ve Výkonné radě ČR status pozorovatele a od 1. července letošního roku se stane jejím řádným členem.

Výkonná rada odpovídá za přijímání rozhodnutí týkajících se Konference, např. v otázkách plenárních zasedání, občanských panelů či

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

BRNO

Jak na motivační dopis

Kdy? 25.5.; 17:30-19:00

Kde? online - více informací viz [web EC Brno](#)

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Budoucnost máme ve svých rukou

Kdy? 2.6.; 8:30-13:30

Kde? online - více informací viz [web EC České Budějovice](#)

PARDUBICE

Společně k zelenější Evropě

Kdy? kvíz do 31.5.

Kde? online - více informací viz [web EC Pardubice](#)

PLZEŇ

Jakou Evropu si přejeme?

Kdy? 7.6.; 18:00-19:30

Kde? online - více informací viz [web EC Plzeň](#)

PRAHA

Přípravný seminář na EPSO testy (francouzsky)

Kdy? 10.6.; 9:00-16:30

Kde? online - více informací viz [web EC Praha](#)

Přípravný seminář na EPSO testy (anglicky)

Kdy? 17.6.; 9:00-16:30

Kde? online - více informací viz [web EC Praha](#)

ÚSTÍ NAD LABEM

Soutěž „Jak se třídí odpad“

Kdy? do 13.6.

Kde? online - více informací viz [web EC Ústí nad Labem](#)

Literární soutěž „Zelená Evropa“

Kdy? do 14.6.

Kde? online - více informací viz [web EC Ústí nad Labem](#)

vícejazyčné digitální platformy. Bude také vykonávat dohled nad celkovým průběhem Konference či přípravou plenárních zasedání. O všech těchto záležitostech bude rozhodovat na základě konsenzu. V organizaci Konference je Výkonné radě nápomocen Sekretariát, který je složen ze zaměstnanců Evropského parlamentu, Evropské komise a Rady.

Klíčovým vrcholným orgánem zpětné vazby bude plenární zasedání Konference, které bude reflektovat témata a výsledky jednotlivých diskuzních panelů a událostí v rámci Konference a bude je následně transformovat do doporučení. Plenární zasedání by se měla konat nejméně jednou za půl roku. Bude se skládat ze zástupců Evropského parlamentu, Rady EU a Evropské komise, zástupců všech vnitrostátních parlamentů, zastoupených rovnocenně, jakož i z občanů. Zastoupen bude také Evropský výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor, sociální partneři a občanská společnost.

Z aktivit těchto pracovních orgánů Konference budou na jaře příštího roku vypracovány závěry, které poslouží jako vodítko pro další směřování EU. Jednotlivé instituce, tedy Rada EU, Evropský parlament a Evropská komise, následně rozhodnou, jakým způsobem závěry budou reflektovat v rámci svých Smlouvami svěřených kompetencí.

Úspěch ČR v největším mezinárodním cvičení kyberbezpečnosti

Tým složený ze zástupců státního i soukromého sektoru a akademické sféry se umístil na třetím místě v největším celosvětovém cvičení kybernetické bezpečnosti Locked Shields 2021. Cvičení se uskutečnilo ve dnech 13.-16. dubna letošního roku a pořádalo jej NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence sídlící v estonském Tallinnu.

Mezinárodní kyberbezpečnostní cvičení Locked Shields se vyznačuje svojí komplexností a širokým záběrem. K úspěšnému zvládnutí vyžaduje expertní znalosti z mnoha různorodých oborů, jako jsou informační technologie, mezinárodní právo, komunikace či bezpečnost a strategická analýza.

Hlavním cílem je otestovat odolnost civilních i armádních systémů kritické kybernetické infrastruktury. Cvičení testuje kvalitu spolupráce mezi jednotlivými státy i v rámci struktur uvnitř jednotlivých států, důraz klade zejména na efektivní propojení technické a strategické roviny.

Týmy ve cvičení chrání kritickou kybernetickou infrastrukturu

Jednotlivé národní týmy mají v modelovém

Na tyto celoevropské aktivity navážou akce v jednotlivých členských státech, Česko nevyjímaje. Česká vláda chce potenciál Konference plně využít a navázat tak na zkušenosti s pořádáním Občanských konzultací v roce 2018 a regionálních debat u příležitosti výročí 15 let ČR v EU v roce 2019. Akce Konference budou organizovány inkluzivně v rámci všech regionů ČR regionálními Eurocentry. Jejich formát bude volen s ohledem na aktuální pandemickou situaci, preferovány budou samozřejmě prezenční akce.

Cílem je nicméně zpřístupnit Konferenci opravdu všem, proto bude možné, aby v podstatě kdokoliv z občanské společnosti, při dodržení pravidel, uspořádal jednání v rámci Konference a aby výstupy z těchto jednání byly zahrnuty do zpracování výstupů celé Konference. Klíčem pro toto celospolečenské zapojení je jednotná digitální platforma, která byla spuštěna v pondělí 19. dubna.

Více informací o platformě naleznete ve speciální sekci na Euroskopu. V ní se také dozvíte, jaké akce pro vás připravujeme v České republice.

Autoři: David Březina, Lucie Nalejvačová, Euroskop

scénáři, který je podstatou cvičení, za úkol ochránit jim svěřenou kybernetickou infrastrukturu. Na tu naopak útočí týmy vytvořené organizátory cvičení. Kritická infrastruktura, která byla předmětem cvičení, zahrnovala aspekty jako dodávka energie a vody, finanční služby či kritická informační infrastruktura.

Národní týmy mají v rámci cvičení Locked Shields před sebou nelehký úkol vyžadující například detekci sofistikovaných dezinformací, analýzu mediální situace i rozřešení kontroverzních otázek mezinárodního práva. V letošním roce poprvé účastníci cvičení operovali rovněž se systémy umožňujícími satelitní kontrolu misí za účelem poskytnutí okamžité situační analýzy. Vedení týmů musí následně na základě jednotlivých dílčích kroků učinit strategická rozhodnutí. Národní týmy musí v rámci cvičení spolupracovat i s týmy z jiných zemí, čímž cvičení přispívá rozvoji spolupráce.

Za Česko se do cvičení zapojili odborníci na kybernetickou bezpečnost z celé řady institucí zahrnující Národní úřad kybernetické a informační bezpečnosti (NÚKIB), Úřad vlády, ministerstva obrany, zahraničí, vnitra, armádu, Masarykovu univerzitu či několik soukromých firem působících v oblasti informačních technologií a

EUROLISTY

poradenství. Čeští představitelé byli zastoupeni i v organizačním týmu cvičení, který připravoval modelový scénář.

Česká republika se dlouhodobě umísťuje na předních příčkách

Česká republika je dlouhodobě jednou z nejúspěšnějších zemí v tomto pravidelném mezinárodním cvičení. V roce 2017 mezi všemi týmy zvítězila, o rok později obsadila třetí místo a v roce 2019 skončila druhá. Po roční odmlce, během níž se cvičení kvůli vypuknutí pandemie koronaviru nekonalo, se tak český tým opět umístil na pomyslném stupni vítězů. Vítězem letošního ročníku cvičení Locked Shields se stalo Švédsko a na druhé příčce se umístili Finové.

EP: Certifikát EU pro covid-19 musí ulehčit volný pohyb v Unii

Evropský parlament ve čtvrtek 29. dubna schválil svůj mandát k jednání o návrhu zavést certifikát EU pro onemocnění covid-19, který by měl i v době pandemie opětovně umožnit volný pohyb v rámci Unie.

„Musíme zavést certifikát EU pro covid-19, abychom obnovili důvěry lidí v Schengen, zatímco pokračujeme v boji proti pandemii. Členské státy musí koordinovaně reagovat a zajistit volný pohyb občanů v rámci EU. Vakcíny a testy musí být zdarma a přístupné pro všechny občany. Jakmile certifikát vstoupí v platnost, členské státy by neměly zavádět další omezení,“ řekl předseda Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci EP Juan Fernando López Aguilar.

Poslanci přejmenovali „Digitální zelený certifikát“ na „Certifikát EU pro covid-19“ a zdůraznili, že nové nařízení by mělo být v platnosti nejdéle dvanáct měsíců.

Certifikát nebude cestovním dokladem

Certifikát v papírové nebo digitální formě by měl obsahovat informace o očkování cestujícího proti covid-19, případně o negativním výsledku testu, nebo o překonání covidu-19. Nejedná se však o cestovní doklad, přičemž se zdůrazňuje, že osvědčení nebude podmínkou pro uplatnění práva na volný pohyb v rámci EU.

Parlament schválil svůj mandát k jednání s Radou (ministrů) EU o konečném znění nařízení o certifikátech pro občany Unie poměrem hlasů 540 (pro): 119 (proti): 31 (zdrželo se). Mandát k jednání o návrhu nařízení o certifikátech pro občany ze zemí mimo EU schválili poslanci poměrem hlasů 540 (pro): 80 (proti): 70 (zdrželo se). Po tomto hlasování mohla být zahájena jednání mezi Parlamentem a Radou. Cílem zákonodárců je dosáhnout dohody o konečném znění nových pravidel před začátkem letní turistické sezóny.

Podle poslanců by držitelé certifikátu EU pro covid-19 neměli podléhat dalším cestovním omezením, jako je karanténa, samoizolace nebo testování. Parlament se rovněž zasazuje o to, aby členské státy zajistily univerzální, dostupné, včasné a bezplatné testování na přítomnost covid-19, aby se zabránilo diskriminaci cestujících na základě jejich finančních možností či zda podstoupili očkování.

Kompatibilita s vnitrostátními certifikáty

Certifikáty EU by podle poslanců mohly fungovat spolu s vnitrostátními osvědčeními. Parlament ale požaduje, aby členské

Počínání českého týmu pozitivně hodnotí i Karel Řehka, ředitel NÚKIB a zároveň lídr českého národního strategického týmu pro cvičení Locked Shields 2021: „Skutečnost, že se naše technické týmy opakovaně umísťují na předních příčkách a pozitivně jsme hodnoceni i v netechnických disciplínách, svědčí o tom, že naši experti patří ke světové špičce a Česká republika má v této oblasti co nabídnout,“ konstatoval.

Více informací o cvičení Locked Shields naleznete na stránkách NÚKIB a NATO Cyber Defence Centre of Excellence.

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

státy, které se rozhodnou vydávat osvědčení pro čistě vnitrostátní účely zabezpečily jejich interoperabilitu se společným rámcem na úrovni EU.

Členské státy by podle poslanců měly povinně akceptovat certifikáty vydané v jiné zemi EU potvrzující očkování cestujícího vakcínou schválenou Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA). V současnosti jde o vakcíny Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca a Janssen. Členské státy by se také mohly rozhodnout, zda budou akceptovat i certifikáty vydané jinou zemí Unie pro očkování vakcínou, která se dostala do seznamu nouzového použití Světové zdravotnické organizace (WHO).

© Pexels

Záruky v oblasti ochrany osobních údajů

Certifikáty budou obsahovat elektronickou pečeť s účelem ověřit jejich pravost tak, aby se zabránilo podvodům a paděláním. Osobní údaje získané z certifikátů nelze ukládat v cílových destinacích v rámci členských států a nebude vytvořena žádná centrální databáze na úrovni EU. Seznam subjektů, které budou zpracovávat a přijímat údaje bude veřejně dostupný, aby občané mohli uplatnit svá práva na ochranu údajů vyplývající z Všeobecného nařízení o ochraně údajů (GDPR).

Vakcíny musí být vyráběny ve velkém objemu, za přijatelnou cenu a musí se přidělovat globálně, zdůrazňují poslanci. Poslanci však rovněž vyjádřili znepokojení nad závažnými případy nedodržování harmonogramu výroby a dodávek očkovacích látek ze strany farmaceutických společností.

Autor: Euroskop

Summit EU - Indie

Přestože virtuální summity zřídka bývají z hlediska svých výstupů bohaté, setkání lídrů EU a Indie, které se v sobotu 8. května uskutečnilo pod patronátem portugalského Předsednictví v Radě EU v Portu, se v tomto směru ukázalo být pozitivní výjimkou.

Již loňské, taktéž virtuální zasedání představitelů unijních institucí s premiérem N. Módím bylo hodnoceno poměrně kladně, skutečně přelomovým se však zdá být až letošní setkání doplněné kulatým stolem s lídry jednotlivých členských států. Úvodem však EU vyjádřila Indii především solidaritu v kontextu současné tragické epidemiologické situace. Skrze Team Europe se členským státům EU podařilo mobilizovat pomoc ve výši 100 mil. EUR sestávající převážně z kyslíkových bomb, ventilátorů a léčiv. Boj s pandemií, stejně jako možnosti budoucí pandemické připravenosti skrze mezinárodní spolupráci proti nemohly v rámci agendy setkání chybět.

© Rada EU

Máme-li však vybrat jednu skutečně zásadní oblast, pak nelze nezmínit obchodní spolupráci. Naproti původnímu očekávání přetrvávajícímu ještě několik dní před samotným setkáním, se totiž podařilo dosáhnout obnovení jednání o ambiciózní, komplexní a oboustranně výhodné obchodní dohodě, která v roce 2013 uvízla na bodu mrazu, a navíc také nově zahájení jednání o dohodě o ochraně investic a dohodě o ochraně zeměpisných označení původu. Jakkoli se toto konstatování může zdát v asijském kontextu pro EU jako „business as usual“, není tomu tak. Sobotní oficiální závazek totiž otevírá cestu k vyjednávání komplexních, moderních dohod se zemí, jež je v posledních letech do značné míry synonymem protekcionistických opatření a uzavírání trhu nejen formou zvyšování cel, ale také skrze složité dovozní a schvalovací procedury, a v neposlední řadě také trhem poznamenaným nejistotou mezinárodních investorů za situace, kdy Indie členským státům EU v roce 2016 jednostranně vypověděla dvoustranné dohody o ochraně investic.

Udržitelnost, ochrana obchodních aspektů a práva duševního vlastnictví

Cesta k němu nicméně rozhodně nebyla jednoduchá. Indie v posledních několika letech odmítala jednání obnovit v původním

rozsahu a prosazovala pouze „dočasnou“, svým rozsahem velmi omezenou obchodní dohodu cílenou na hlavní ofenzivní sektory obchodu a služeb, která po právu vzbuzovala otázky nejen svým přínosem pro EU, ale zejména potenciálním rozparem s pravidly Světové obchodní organizace. Portugalské předsednictví si nicméně Indii stanovilo jako jednu ze svých priorit a obnova jednání v rozsahu stanoveném původním mandátem EU z roku 2010 je proto zásluhou především trpělivě mravenčí práce úřednického aparátu EU od nejnižší technické úrovně až po tu nejvyšší - připomeňme hlavní „výdobytek“ summitu v roce 2020 a ustavení tzv. High-Level Dialogue on Trade and Investment, jehož nevyčleněným cílem byl právě takto ambiciózní výstup. Obchodní dohoda by měla obsahovat všechny dnes již standardní závazky, včetně udržitelnosti veřejných politik, ochrany obchodních aspektů práv duševního vlastnictví či přístupu na trh s veřejnými zakázkami. Jedná se přitom o oblasti, ke kterým Indie ne příliš konstruktivně přistupuje rovněž na globální úrovni v rámci Světové obchodní organizace (WTO) a bilaterální dohoda může v tomto směru sloužit jako pozitivní precedent. Nadějně pak vyhlíží také ustavení bilaterálního dialogu k reformě WTO, který by mohl napomoci tolik potřebné konvergenci obou stran před zasedáním 12. ministerské konference WTO, plánované na konec roku 2021.

Pro ČR je zásadní zprávou, že Indie indikovala ochotu dostatečně otevřít svůj trh pro automobily a jejich součásti nebo produkty chemického průmyslu, které se v posledních letech stabilně pohybují na předních příčkách českého exportu do Indie. V současnosti je Indie pro ČR asi 13. největším mimounijním vývozním trhem a jedním z nejvýznamnějších asijských trhů. Z hlediska obchodní výměny má ČR vůči Indii dlouhodobě zápornou bilanci celkového obchodu, export však v posledních pěti letech roste a příslib obnovy jednání a hlavně dokončení dohody o volném obchodu je tak jednoznačně optimistickou zprávou. Unijnímu exportu do Indie by měl napomoci také nově institucionalizovaný regulační dialog za účelem snižování tzv. technických překážek obchodu. Ty zejména malým a středním exportérům často fakticky znemožňují vstup na trhy sice s vysokým potenciálem, avšak z hlediska odlišnosti tamějších regulačních standardů vysoce uzavřených. Jedná se o jeden z vítaných „vedlejších efektů“ posílené aktivity EU směrem k Indii během aktuálního předsednictví, a lze očekávat, že v případě dojednání obchodní dohody by jistota exportérů v tomto směru významně posílila.

Důležitý mimounijní exportní trh

Závazek otevírání indického trhu a řešení přetrvávajících bariér je tak třeba chápat především jako výzvu, a to nejen k navýšení unijního exportu, ale také směrem k reálnému plnění všech stanovených závazků, které se v minulosti již několikrát ukázaly jako liché. Naději však vzbuzuje vedle politické významnosti summitu, v rámci nějž byly závazky stvrzeny, také kontext současné snahy Indie o emancipaci v rámci Indo-Pacifického regionu a oboustranně výhodný zájem na posílení stability mezinárodních dodavatelských řetězců, značně narušené v loňském a letošním roce. Přestože totiž Indie v rámci obchodní politiky prosazuje do značné míry soběstačnost, jejímž ztělesněním

je politika „Self-Reliant India“ premiéra Módiho, obě strany jsou si vědomé existence řady obchodních, environmentálních i politických výzev, které lze účinněji řešit na základě spolupráce - tím spíše, že konkurentem Indie v regionu je především Čína, a na rozšiřování jejího vlivu nemá indická vláda zájem.

Napomoci hledat potřebné synergie mezi oběma regiony by měla také dvě nově ustavená partnerství – v oblasti konektivity a právě pro oblast Indo-Pacifiku, jež svou komplexností daleko přesahují

oblast zahraniční spolupráce s ambicí nalezení trvalých vazeb. Předpokládána zdořilostní virtuální schůzka indického premiéra s lídry EU proto zdá se otevírá dosud netušené možnosti spolupráce. Indo-Pacifická oblast navíc zůstane v hledáčku české zahraniční politiky i v dalších letech, zejména v kontextu blížícího se českého Předsednictví v Radě EU, v rámci nějž bude tento region jednou z geografických priorit.

Autor: Eliška K. Drnovská, Úřad vlády

Plzeňská katedrála se po kompletní rekonstrukci otevře v červnu

Katedrála sv. Bartoloměje na náměstí Republiky v Plzni se otevře po tříleté rekonstrukci na začátku června. Biskupství plzeňské připravilo několikadenní program, který zahrnuje výstavu, prohlídky katedrály, koncerty filharmoniků, varhaníků či Divadla J. K. Tyla, diecézní setkání a pontifikální mši. Zabývá se také tím, jak v souladu s aktuálními protiepidemickými opatřeními umožnit účast v větší míře veřejnosti.

© Wikimedia Commons

Oprava přišla na zhruba 115 milionů korun, naprostou většinu pokryla dotace EU, řekl v úterý ČTK biskup Tomáš Holub. Na rekonstrukci katedrály přispělo také město Plzeň, které si uvědomuje, že katedrála je s Plzní neodmyslitelně spjatá.

„Katedrála sv. Bartoloměje je jedním z nejdůležitějších a nejznámějších symbolů Plzně. Vídám ji každý den a vždy mně ohromí ta masa kamene, která dominuje nejen náměstí Republiky, ale díky své věži, jež je s výškou 102,26 metru nejvyšší kostelní věží v naší republice, i celému městu. Plzeň a katedrála sv. Bartoloměje jsou spolu propojeny už mnoho staletí a toto spojení je třeba udržet, a proto město Plzeň přispělo na rozsáhlou revitalizaci interiérů katedrály. Už v roce 2017 jsme s Biskupstvím plzeňským podepsali smlouvu, že město poskytne na opravu katedrály dar ve výši jeden a půl milionu korun,“ uvedl primátor města Plzně Martin Baxa.

"To je svátek svátků. Myslím si, že to má rozměr události, kterou člověk zažije jednou za život," řekl o znovuotevření katedrály. I když jako domácí biskup mohl průběh oprav denně sledovat, dává si pohled do interiéru postupně. "Nakukování do katedrály si trochu odírám, aby to mělo charakter radost, že vidím vředy velký posun a abych měl velkou radost," poznamenal. Je přesvědčený, že obnovená krása katedrály nejen Plzeňany uchvátí.

Kromě restaurování a rekonstrukcí nabídne chrám nové osvětlení variabilní pro různé příležitosti a události, sociální zázemí či vytápěné lavice. Novinkou je zpřístupnění podkroví. "Je to podkroví s jedinečným gotickým krovem, který má jen málo srovnání v celé střední Evropě," uvedl biskup.

Chrám, který je téměř 30 let existence Diecéze plzeňské jejím hlavním kostelem, až teď dostane katedru, tedy místo, kde sedí biskup při slavnostní bohoslužbě. "Je to samo o sobě moderní umělecké dílo, které bude pořízeno a poprvé bude součástí liturgie při slavnostní mši v neděli," řekl biskup.

Kompletní oprava obnášela podle architekta Jana Soukupa stavební i restaurátorské práce, na nichž se podílely desítky lidí. Čistily se stěny a klenby, restaurovaly se kaple, kůr, presbytář, oltáře, do desítek restaurátorských ateliérů putovaly sochy a obrazy.

Restaurováním prošla i jedna z nejcennějších gotických madon v ČR - Plzeňská madona, vyrobená zřejmě před rokem 1384. Během oprav se podle Soukupa přišlo i na poškození některých kleneb, které bylo nutné zpevnit a opravit.

"Teprve při blízkém pohledu bylo vidět, že některé části nedržely. Mohl by se z toho stát za čas obrovský problém," uvedl architekt.

Slavnostní otevření katedrály začne 2. června výstavou Srdce města, srdce diecéze na náměstí. Pak se otevře nová expozice v podkroví a večer Plzeňská filharmonie uvede slavnostní koncert. Ve čtvrtek a pátek 3. a 4. června budou volné prohlídky, které chce církev nabídnout i zdravotníkům, hasičům, policistům, kteří nesli tíhu boje s koronavirovou pandemií, ale i třeba učitelům a studentům, kteří museli zvládnout on-line výuku.

Na sobotu se plánuje Diecézní pouť pro omezený počet zvaných zástupců z diecéze. "Mši bude sloužit biskup Václav Malý, který u Bartoloměje kaplanoval a rád na to vzpomíná," řekl Holub. Na podvečerním koncertu na nově restaurovaných varhanách z roku 1894 se 4000 píšťalami vystoupí regenschori z katedrál v Plzni, Praze a Řezně. V neděli oslavy vyvrcholí mší, kterou bude sloužit biskup Holub, a večer charitativním operním koncertem Divadla J. K. Tyla.

Autor: Kristina Kollertová, Euroskop

Eurozprávy z regionů

Plastová pandemie

Podle zprávy OSN se každoročně do mořské vody dostane na 8 milionů tun plastu, které ohrožují kvalitu této životodárné tekutiny i existenci živé přírody v ní. Evropa produkuje ročně 60 milionů tun plastu a svět 340 milionů tun plastu ročně. Plasty tvoří více než 80 % mořského odpadu, přičemž plastové výrobky na jedno použití představují 50 %.

Objem plastových výrobků se stále navyšuje, zvláště v současné době koronavirové pandemie, kdy stoupá poptávka po ochranných prostředcích na jedno použití. Restaurace, které nemohou normálně fungovat, balí zákazníkům jídlo zpravidla do jednorázových plastových obalů a tím tak narůstá jejich spotřeba. Otázka plastů je palčivým problémem na který je potřeba poukázat.

Ve spolupráci s Europe Direct České Budějovice jsme zorganizovali debatu Plastová pandemie, která proběhla online na Facebooku dne 14. 4. 2021. Hostem debaty byla paní MgA. Jarmila Štuková z organizace Natbase, která prezentovala své fotografie ze

Obchodní vztahy EU po brexitu

Dne 21. 4. 2021 jsme zorganizovali ve spolupráci s Ekonomickou fakultou Jihočeské univerzity online seminář s názvem „Obchodní vztahy EU po brexitu“. Seminář byl organizován nejen pro studenty prvního ročníku navazujícího studia v rámci předmětu Mezinárodní obchod, ale by také otevřen zájemcům z široké veřejnosti.

Přednášejícím byl pan Mgr. Pavel Fára, zástupce ředitele Sekce Mezinárodních vztahů, Svaz průmyslu a dopravy ČR, který posluchače seznámil s rolí Svazu v systému podpory exportu, jak fungují v oblasti obchodní politiky EU a které zájmy prosazují.

Podstatná část semináře byla věnována obchodním vztahům po brexitu, např. jak jsou nyní tyto obchodní vztahy nastavené, co bylo při vyjednávání největším problémem, jak to postihlo české obchodníky a řeč padla také na spoustu dalších otázek související s tímto tématem.

Vlakem po jižních Čechách

© Pixabay

Sierra Leone a Bangladěše a divákům tak přiblížila aktuální problémy, s kterými se lidé v těchto rozvojových zemích setkávají. Tyto státy čelí velkému množství plastů a jejich dopadům jak na životní prostředí, tak na místní obyvatele.

Druhým hostem byl doc. Ing. Jiří Bárta, Ph.D., mikrobiolog z Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. S panem Bártou jsme debatovali a ptali se ho na otázky související s dopadem plastových výrobků nejen na životní prostředí, ale také na zdraví člověka. Zmínili jsme také směrnici o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí v souvislosti, v jakém časovém horizontu se tyto omezení mohou reálně projevit. V neposlední řadě jsme debatovali o alternativním materiálu, jako jsou bioplasty, a také jsme se zabývali otázkou možného zavedení povinného zálohování plastových obalů v České republice.

Autor: Kateřina Dolejšová, Eurocentrum České Budějovice

V závěru semináře se studenti a zájemci z řad veřejnosti mohli na cokoli k danému tématu zeptat a pan Fára velmi ochotně veškeré dotazy zodpověděl. Seminář se konal v rámci naplňování Koncepce přípravy na EPSO testy v návaznosti na jedno z témat Národního konventu.

Autor: Kateřina Dolejšová, Eurocentrum České Budějovice

Již 15. prosince 2020 schválil Evropský parlament návrh Komise na vyhlášení roku 2021 Evropským rokem železnice. Jedná se o jeden z roku na podporu ekologicky šetrných druhů dopravy a dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Současně je tento cíl zakotven v Zelené dohodě pro Evropu.

Vyhlášením roku 2021 Evropským rokem železnice, chce Evropská unie především podpořit využívání vlaků jako bezpečného a udržitelného způsobu dopravy. A jelikož má Česká republika jednu z nejhustších železničních sítí v Evropě, tak je vcelku snadné se dostat na většinu krásných míst, nejen Jihočeského kraje, vlakem.

Ve spolupráci s Europe Direct České Budějovice jsme vyhlásili soutěž, při které mohli účastníci virtuálně cestovat a navštívit oblíbená místa jižních Čech, která jsou přístupná vlakovou dopravou a také, které byly financovány z fondů EU.

Soutěž probíhala od 22. března do 18. dubna. Celkem jsme připravili 8 zastávek, a to formou příspěvků na Facebooku, které byly doplněny zajímavostmi o daných místech a také soutěžními Kahoot kvízy, které si soutěžící mohli průběžně vyplňovat a zařadit se tak do slosování o deskovou hru „Jízdenky prosím, Evropa!“ a knihu „Železnice v srdci Evropy“.

Českobudějovické Erasmus Talks

Erasmus jsou rozhovory se studenty, kteří absolvovali nebo se aktuálně nachází v zahraničí v rámci programu Erasmus+. Erasmus talks nyní proběhly ve středu 21. dubna a uskutečnily se formou živého vysílání na Facebooku.

Na úvod se ujala slova Věra Filipová, referentka Zahraničního oddělení Jihočeské univerzity, která popsala zkušenosti z praxe ohledně programu Erasmus+. Jako první se ze zahraniční stáže představila Kristýna ze Zdravotně-sociální fakulty JU a popsala dosavadní zkušenosti a zážitky z Kemi z Finska.

Dále se zaměřila na nejistotu ohledně výjezdu kvůli aktuální koronavirové krizi. Kristýna dále popsala finský hybridní systém studia a její nabyté zkušenosti a pestré zážitky ze stáže, ohledně

Uhelné kraje bez uhlí

Dne 8. 4. od 10 hodin uspořádala redakce časopisu Studenta.cz on line debatu: **Uhelné kraje bez uhlí**. Jednalo se o jednu z částí projektu Proměny českých postuhelných regionů o vyhlídkách mladých lidí z krajů, které jsou zasaženy ukončováním těžby uhlí, tedy z Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje. Za tyto kraje se debaty účastnili nejvyšší krajsí zástupci – hejtman Moravskoslezského kraje prof. Ing. Ivo Vondrák CSc., radní Ústeckého kraje za životní prostředí Mgr. Iva Dvořáková LL.M. a náměstek hejtmána Karlovarského kraje Ing. arch. Vojtěch Franta. Redaktorka Petra Gabrhelíková pokládala podobné otázky všem zástupcům krajů, především směrem k tomu, jak chtějí využít nového evropského **Fondu pro spravedlivou transformaci**.

Moravskoslezský kraj (MSK) se restrukturalizací průmyslu zabývá již řadu let a pakt zaměstnanosti, který sdružuje hlavní hráče v regionu, má už připravené programy pro aktivní osoby s cílem vytvořit úplně novou ekonomiku, připravit města na vstup nových investorů, zajistit odklon zaměstnanců k vlastním podnikání, ale zachovat i odkaz na těžbu, která je dědictvím s významným vlivem na život a kulturu kraje. Kraj si uvědomuje nutnost přípravy nových příležitostí pro obyvatele kraje. MSK je v přípravách nejdál a stál u zrodu programu RE-START (2017), který se stal vzorem pro podpůrné programy Evropské unie. Všechny další finanční zdroje včetně Fondu pro spravedlivou transformaci a Modernizačního fondu je třeba zkoordinovat a ze závislosti na těžbě a těžkém průmyslu je nutné přejít na ekonomiku postavenou na inovacích. Výhodou je existence vysoké školy v kraji, která je nositelem inovačních procesů a podporuje mladé lidi ve vlastních podnikatelských aktivitách.

V **Ústeckém kraji (ÚK)** vsadili na spolupráci s obcemi při přípravě projektů do nového evropského Operačního programu Spravedlivá transformace. Inspirovali se zkušenostmi ze zahraničí, z Polska a Německa. Výhodou je také existence Inovačního centra Ústeckého kraje, které pravidelně rozděljuje inovační vouchery pro zakládání firem a podporu podnikání z vlastních krajských prostředků. Mladé lidi sem chtějí přilákat dostupným bydlením, kvalitními školami a

Soutěžící mohli virtuálně navštívit Strakonice, Český Krumlov, Tábor, klášter v Milevsku, Nové Hrady, Zoo Hlubokou, Novou Bystřici nebo obec Lenoru. Jsme rádi, že soutěž naše sledující zaujala, a že se zúčastnilo poměrně velké množství soutěžících.

Autor: Kateřina Dolejšová, Eurocentrum České Budějovice

začleňování cizinců do tamní společnosti.

Poté vystoupil František Kadlec, student Pedagogické fakulty JU, který vyjel v rámci programu Erasmus+ do Turecka, kde strávil jeden rok. Popsal své zážitky, nejen ohledně studia a cestování, ale i tamní islámské víry.

V závěru byla představena soutěž “Zažij Erasmus”, která probíhá do 30. dubna na platformě Kahoot a soutěžící mohou v rámci této soutěže vyhrát deskovou hru „Jízdenky prosím, Evropa!“ a knihu „Prázdniny v Evropě“ od Ladislava Zibury.

Autor: Tomáš Linhart, stážista Eurocentra České Budějovice

internetovým připojením. Výhodou je i možnost dobře placené práce v Německu, zlepšující se životního prostředí a krásná příroda Krušných Hor a Českého Středoohoří. Současné zatápnění vytěžených dolů a jejich přeměna na jezera je příležitostí nejen pro cestovní ruch ale i pro nové inovativní energetické využití krajiny. Velkým problémem ÚK je množství vyloučených lokalit a vysoká zadluženost obyvatel. Cílem je tedy především obnovení důvěry obyvatel.

Karlovarský kraj (KK) již v současnosti čelí tomu, že bylo propuštěno z těžební firmy cca 800 osob a navíc se na nezaměstnanosti podílí takřka úplné zastavení sektoru cestovního ruchu. Kraj tuto situaci řeší evropským projektem outplacement a také kreativními a inovačními vouchery pro podnikatele. Vizí kraje je podpořit všechny sektory, které nebudou spalovat uhlí a vytvoří pracovní příležitosti, zejména práci s vysokou přidanou hodnotou. Většimu zapojení lidí do přeměny kraje brání vykořeněnost a problémem je také neexistence vysoké školy v regionu. Silnou stránkou je naopak tradiční sektor lázeňství a několik lokalit zapsaných v seznamu památek UNESCO. Kromě toho je cílem kraje podpora malých a středních firem, udržitelného cestovního ruchu a malých zemědělců. Jako nejdůležitější nyní vnímá kraj přípravu projektů pro přeměnu ekonomiky na celém území kraje a aby pak byl celý proces čerpání dotací co nejméně administrativně náročný. Chce mít také sadu indikátorů, kterými bude sledovat transformaci. Stejně jako ostatní dva kraje chce využít pro přeměnu ve velké míře IT technologie. Pro zdárné využití evropských prostředků je nutné zapojení a informovanost veřejnosti.

Hejtman MSK ocenil zejména schopnost všech třech postuhelných krajů postupovat společně a blíže spolupracovat. Představitelé krajů vidí příležitost pro mladé lidi hlavně v tom, že se mohou aktivně zapojit do velkých změn, které se zde odehrávají a vytvářet jejich novou budoucnost. Slibují, že nuda to určitě nebude!

Autor: Jana Michková, Eurocentrum Karlovy Vary

Erasmus+ Talks. VIII. Polsko

© Tereza Hofmanová

Krakov je historická rezidence polských králů, staré město plné historických památek a cílů pro turisty, ale také zde studuje přes 150 000 studentů. Jedna z nich byla Tereza Hofmanová, která zde strávila krásný zimní semestr.

Ahoj Terezo, mohla by ses na úvod trochu představit?

Ahoj, jmenuji se Tereza Hofmanová, je mi 26 let a již pracuji na full time. Na Technické univerzitě v Liberci jsem studovala na pedagogické fakultě – Historii a humanitní studia. V rámci studia historie jsem se na jaře 2016 přihlásila na Erasmus a v září 2016 jsem odjela studovat do Krakova.

Podle čeho sis vybrala tuto destinaci?

Výběr v roce 2016 nebyl tak široký. Fakticky jsem se mohla rozhodovat mezi Slovenskem, Polskem, Německem a Slovinskem. Slovinsko byla moje destinace č.1, ale tu mi bohužel vyfouknila „nějaký prvak“. S číslem 2 následovalo Polsko-Krakov. Destinace jsem si též vybírala podle půvabnosti města, historického kontextu, sportovního vyžití a přírody kolem.

Kdy ses rozhodl využít programu Erasmus+ a co si pro to musel udělat/zařídít?

Do programu Erasmus+ jsem se přihlásila na přelomu roku 2015/2016, kdy jsem cítila, že potřebuji nějakou životní změnu, která by trochu okořenila moje dosavadní studium. Cesty na přednášky a zpět na koleje mě vůbec nebvily a proto jsem se rozhodla, že zkusím vyrazit do světa. Vše potřebné jsem si zajistila u fakultní erasmus koordinátorky, která mě nasměrovala ke všem důležitým dokumentům. Vše jsem včas vyplnila a odevzdala.

Stejně tak jsem včas reagovala na výzvy polského erasmus office, když nám např. nabízeli ubytování na kolejích.

Jaké byly tvé první dny po příjezdu?

Famózní! Užívala jsem si každou minutu, kterou jsem v Krakově mohla strávit. Hned první den jsem přijela, ztratila se na autobusovém nádraží v Krakově, nějakým zázrakem si zajistila pomoc a úspěšně se dopravila na koleje. Moje spolubydlící byla Rumunka. Její kamarád tam navíc už v minulosti studoval, proto nás ještě ten večer provedl městem a ukázal nám spoustu zajímavých míst. Ten večer jsme taky skončili v hospodě u piva, debatující nad světovou politickou situací a Václavem Havlem. Byla to sranda, když jsem ani nevěděla, jak se řekne hrnec, natož se bavit o politice. První dny jsme tedy mluvili doslova rukama nohama. Další dny byly velmi volné a poznávací. Jako erasmáci jsme bydleli všichni spolu, takže jsme se v jednom kuse bavili o tom, odkud jsme, co studujeme atd. Po dvou dnech jsme byli rovněž pozváni na „welcome week“ na univerzitu, kde nám řekli důležité informace k našemu studiu.

Jaké si studoval předměty a kolik z nich ti bylo uznáno v Liberci?

Studovala jsem Historii pro vzdělávání, Americkou kulturu, Angličtinu I., Badminton, Psychologii a možná něco dalšího, na což si už bohužel nepamatuji. Fakticky mi v Liberci uznali pouze Historii pro vzdělávání (a že to byl běčkový volitelný předmět na TUL) a angličtinu. V angličtině I. jsem ale po příjezdu musela skládat závěrečný semestrální test a podstoupit ústní konverzaci.

Jak se lišil školní systém s tím libereckým a v čem spatřuješ jeho hlavní výhody?

Upřímně jsme v Krakově moc času ve škole netrávili. Tamní škola se teprve v erasmu rozjížděla a zkoordinovat jakékoliv aktivity pro ně bylo poměrně složité. Některé z mých předmětů byly jen jednou za dva týdny, některé týdně a některé jednou za měsíc. Objektivně tento bod tedy nemohu porovnat. Co se mi ale líbilo, byl fakt, že jsme na různých projektech pracovali v týmech a vedli jsme na různá témata zajímavé konverzace.

Jaká byla výše tvého stipendia a zhruba výše tvých životních nákladů?

Dostávala jsem 300 euro měsíčně. Celkově mi přišlo 1300 euro za semestr. K těmto výdajům jsem navíc utratila cca dalších 400 euro a koleje za 4 měsíce stály okolo 700 euro.

Měla si čas na cestování a kam si se podíval?

Pokud nepočítám objevování města, což byla moje nejčastější aktivita, cestovali jsme každý druhý víkend do vzdálenějších

EUROLISTY

lokalit. Volné víkendy jsme trávili většinou někde blízko kolem Krakova, objevováním lokální přírody atd. Během mého pobytu jsem se snažila projet především polská města. Podívali jsme se např. Do Gdaňsku, Gdynie, Toruně, Varšavy, Wieliczky, Nové Huty, Zakopaného a koncentračních táborů Auschwitz a Birkenau. Dále pak do Budapeště, Vídně, Berlína.

Čím je specifický život v Polsku?

Poláci jsou poměrně pomalý národ, vše jim trvá. Též jsou chladnější k cizincům. Když vystupují nebo nastupují do MHD, tak nedají absolutně nikomu přednost a rvou se přes sebe. Takovou tu úctu a uhnutí při vystupování a nastupování do tramvaje nebo autobusu vůbec neznají. Jinak si myslím, že se Poláci nemají špatně. Jsou velmi silně pobožní. Většina domů za mých dob studií rovněž neměla jiný způsob vytápění než kotle na uhlí. Pro Poláky bylo navíc levnější hodit veškerý odpad do kotle než si zaplatit popeláře nebo jinou pořádkovou službu. Krakov tak měl neskutečně znečištěné ovzduší.

Prožila si nějaké zajímavé svátky či kulturní zážitky?

Velmi silný pro mě byl svátek všech svatých – dušičky. Česko jako jedna z nejateističtějších zemí má co dohánět. Dušičky jsou v Polsku den, kdy hřbitovy doslova hoří, protože jsou svíčky a kahánky na každém kroku hřbitova a musíte si tak dávat ohromný pozor, kam šlapete. Dále jsem prožila například Halloween, kdy jsme se jako parta převlékli do vlastnoručně vyrobených kostýmů a šli na párty. Nevím, zda to lze považovat jako kulturní zážitek, ale velmi zajímavá byla návštěva solných dolů ve Wieliczce. Velmi silný zážitek byla návštěva Auschwitz a Birkenau.

Po čem se ti nejvíce stýská po příjezdu zpět do České republiky?

Chybí mi ta parta bezstarostných lidí užívajících si život. Určitě mě mrzí, že jsme všichni rozjeti do celého světa a že spoustu kontaktů

S jazyky do Bruselu

Jak fungují překladatelská oddělení Evropské unie? Jak se pracuje v mnohojazyčném prostředí? A jak mohou zúročit své jazykové dovednosti na půdě evropských institucí? To vše a mnohem více bylo předmětem online debaty, kterou v dubnu uspořádalo Eurocentrum Ostrava spolu s jazykovými katedrami Filozofické fakulty Ostravské univerzity.

Instituce Evropská unie tvoří jedinečný systém s 24 úředními jazyky. První část naší debaty se tedy věnovala specifikům práce v tomto mnohojazyčném prostředí. Nakoukli jsme pod pokličku překladatelského řemesla v evropských institucích. Povíдали si o používaných technologiích, systému kontrol, proměnách tohoto

nelze udržovat věčně. O to krásnější ale je, když se nám podaří znovu se vidět a vzpomínat na ty krásné časy a chvíle, které jsme prožili.

Jaký je tvůj nejsilnější zážitek z Erasmu?

Zážitek, kterému se směji dodnes, se stal v Budapešti. Byl leden, venku -20°, všude led. Svítalo sluníčko a my se škrábaly na kopec na vyhlídku. Já, další Češka a dvě Italky. My z Čech už jsme byly dávno na kopci bez sebemenšího problému, zatímco Italky se škrábaly do kopce a každý krok jim podkluzoval. Když v tom moje česká spolužačka pronesla: „Me and Tereza are already up and we are waiting for Carolina and Eleonora. We are the girls from the village and they are the girls from the city!“ Přičemž jsme totálně vyprskly smíchy, protože to neskutečně popisovalo situaci a zkušenost se sněhem, ledem a středoevropskými podmínkami.

Máš nějaký vzkaz pro možné uchazeče tohoto programu?

Pokud alespoň trochu chcete, rozhodně neváhejte a jeďte! Zní to jako klišé, ale škola opravdu počká, ale život nepočká! A na tohle budete vzpomínat celý život! Kromě toho vám to přinese určitý světový rozhled, toleranci a lepší jazykovou komunikaci. Zjistíte, že nikde není tak špatně, jak se může zdát; zjistíte, že jste schopni dosáhnout daleko více, než si o sobě myslíte. Naučíte se sami fungovat, poznáte super lidi a pak se za nimi budete celý život vracet. Třeba jako já – do Izraele, na Kanárské ostrovy, do Anglie, na Slovensko, do Maďarska, do Itálie, Srbska, do Madridu, Barcelony atd. Takhle krásné zážitky totiž jinde neseženete.

Zaujal Vás rozhovor? Rozhovor s Terezou na živo si budete moci poslechnout i v rámci pořadu „Jednotní v rozmanitosti, napříč Evropou“ dne 18. 8. od 18 na facebooku Eurocentra Liberec. Sledujte nás pro Více informací!

Autoři: Vojtěch Kameník, Martin Fišer, Eurocentrum Liberec

oboru či budoucnosti překladatelů vzhledem k nezastavitelnému technologickému pokroku. Naším hostem byla Markéta Franková, vedoucí českých a slovenských překladatelů v Evropském výboru regionů a v Evropském hospodářském a sociálním výboru, která jako lingvistka vyučovala na Filozofické fakultě UK a v evropských strukturách působí již od vstupu ČR do EU v roce 2004.

Druhá část našeho online setkání se věnovala praktickému uplatnění jazykářů v orgánech EU. Mimo hlavní sídla institucí v Bruselu či Štrasburku, má EU svá zastoupení také ve všech členských zemích EU či delegace ve více než 100 zemích světa. Uplatnění je zde poměrně široké, ale právě znalost cizích jazyků je základním předpokladem k úspěchu. Řeč byla o stážistických programech, ale i typu pracovních pozic, které EU nabízí, jejich kladech i záporech. Na závěr nechyběly tipy, jak zvýšit své šance ve výběrových řízeních, na co ve svém rozvoji zaměřit a jak sepsat životopis, který ve vysoké konkurenci opravdu zaujme.

Pokud Vás toto téma zajímá, ale přímý přenos jste nemohli sledovat, záznam z akce je k dispozici v archivu videí na facebookové stránce Eurocentra Ostrava.

Autor: Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava

EUROLISTY

„Naše budoucnost je v našich rukách“ aneb blíží se Evropský týden mládeže 2021!

Cílem je podpořit témata inkluze a životního prostředí, stejně jako důraz na vytvoření prostoru pro společné sdílení názorů a využití příležitostí pro lepší život v Evropě. Letos bude současně ve znamení zahájení nového programového období mládežnických programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity 2021 – 2027, které s sebou přináší témata jako inkluze a diverzita, ekologie a digitalizace! Součástí

Každé dva roky Komise pořádá společně s Parlamentem Evropský týden mládeže, jehož cílem je nabídnout mladým lidem aktivity ve všech zemích účastnících se programu Erasmus a představit jim různé možnosti mobility v Unii, které mohou využít.

Evropská unie v posledních letech posílila politiky zaměřené na mládež, jak to dokládá iniciativa Evropský sbor solidarity s cílem pomáhat mladým lidem zapojit se do veřejně prospěšných projektů v zahraničí či v jejich domovské zemi, a projekt DiscoverEU, který mladým lidem dává příležitost objevovat rozmanitost Evropy prostřednictvím jejího kulturního dědictví.

V letošním roce proběhne Evropský týden mládeže ve dnech 24. – 30. května 2021 pod heslem Naše budoucnost v našich rukách.

Evropského týdne mládeže bývá řada diskusí, workshopů či prezentací, nicméně v letošním roce většinou proběhnou aktivity po celé Evropě online.

Hlavními organizátory Evropského týdne mládeže v České republice je Dům zahraniční spolupráce, národní agentura administrující tyto mládežnické programy, a evropská informační síť pro mládež EURODESK.

Pro více informací o této iniciativě a plánovaných aktivitách sledujte Evropský portál pro mládež.

Autor: Eurocentrum Pardubice

Vítězové velikonoční výtvarné soutěže byli letos velmi kreativní

2. místo (kategorie A), Matěj H., ZŠ Vejprnice

2. místo (kategorie B), Jana B., 13. ZŠ Plzeň

Výsledky velikonoční výtvarné soutěže "Se zajičkem po Evropě", kterou vyhlášovalo Eurocentrum Plzeň spolu s Eurocentrem České Budějovice a Europe Direct České Budějovice, jsou tu!

Soutěž se konala pro žáky základních škola a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Celkem nám přišlo krásných 81 obrázků z 22 škol v Jihočeském a Plzeňském kraji. Obrázky byly velmi nápadité a kromě obrázků letos soutěžící inovativně poslali také několik videí. Stejně jako v minulých ročnících porota neměla lehké rozhodování.

Vítězům gratulujeme a všem zapojeným žákům moc děkujeme.

Kategorie A (1. - 5. třída)

1. místo: Renata O., ZŠ Bolevecká, Plzeň (video)
  2. Matěj H., ZŠ Vejprnice
  3. Markéta J., ZŠ Šumavské Hoštice
- Speciální ocenění: Sofie Stela U., ZUŠ Allegro, Strmilov

Kategorie B (6. - 9. třída)

1. místo: Filip J., ZŠ Besednice (video)
  2. Jana B., 13. ZŠ Plzeň
  3. Adéla Š., Gymnázium Plzeň
- Speciální ocenění: Adéla Č., ZŠ Strakonice

Autor: Eurocentrum Plzeň

Plzeňští studenti se v debatě dozvěděli, jaká je ekonomická reakce EU na pandemii

Ve čtvrtek 22. dubna se uskutečnil online seminář s diskuzí na téma „**Ekonomická reakce EU na pandemii**“. Tento seminář uspořádalo Eurocentrum Plzeň na virtuální půdě Fakulty ekonomická Západočeské univerzity ve spolupráci s Europe Direct Plzeň. Seminář moderoval Jiří Preis, proděkan Fakulty ekonomické ZČU; jako řečníci se představili Pavlína Žáková, ekonomická poradkyně Zastoupení Evropské komise v ČR, a Petr Zahradník, ekonomický expert specializující se na problematiku EU. O akci na velice aktuální téma byl velký zájem. Do virtuální místnosti platformy ZOOM, přes kterou seminář s diskuzí proběhl, se přihlásilo k sedmdesáti účastníkům převážně z řad studentů Fakulty ekonomické ZČU; na Facebooku, kam byla celá akce streamována, získala debata během jediného dne přes čtyři sta zhlédnutí.

Po úvodním slovu proděkana Fakulty ekonomické ZČU jako první vystoupila Pavlína Žáková. Ta svou prezentaci využila k přiblížení reakce EU na pandemii. Kromě ekonomické pomoci vyzdvihla investice do výzkumu vakcíny, zdravotnickou pomoc, ale třeba také udržení volného pohybu zboží a kritického personálu přes uzavřené hranice. Také zmínila aktuální otázku takzvaných covid pasů, které momentálně procházejí procesem schvalování evropskými institucemi. Po zbytek prezentace se věnovala konkrétním ekonomickým opatřením. Už na jaře loňského roku schválila Evropská komise takzvanou Investiční iniciativu, která znamenala faktické uvolnění pravidel pro kohezní fondy tak, aby mohly být veškeré zbylé prostředky z období 2014-2020 použity pro boj s pandemií. Následně vznikla záchranná síť o velikosti 540 miliard euro. Poté vznikl Plán na podporu hospodářského oživení. Ten přinesl navýšení rozpočtu EU o 750 miliard euro. Současně došlo také k rozvolnění rozpočtových pravidel a pravidel státní pomoci. Také Evropská centrální banka vyčlenila významné prostředky na nákupy státních i firemních dluhopisů.

Poté přišla řada na druhého řečníka – známého ekonoma Petra Zahradníka. Ten svou prezentaci začal srovnáním současné krize s krizí na přelomu prvního desetiletí 21. století. Dále představil faktory, které podle něj stojí za současnou krizí. Prvním z nich je zasaženost pandemií – to je, do jaké míry byla daná země zasažena pandemickou situací. Druhým faktorem je stav ekonomiky dané země před vypuknutím epidemie. Posledním faktorem je účinnost první vlny opatření, především záchranného a kompenzačního

charakteru. Na základě těchto faktorů poté existuje pět základních scénářů na budoucí oživení jednotlivých ekonomik. Následně se Petr Zahradník znovu v návaznosti na svou předřečníci věnoval odezvě EU na pandemii, konkrétně krizovému nástroji Next Generation EU, který je součástí již zmíněného Plánu na podporu hospodářského oživení. V další části prezentace se pak zaměřil na Národní plán obnovy České republiky. Petr Zahradník měl výhrady k českému národnímu plánu, konkrétně zdůraznil fakt, že nejen Česko, ale i další země do svých plánů vkládají i výdaje, které nutně nesouvisí se současnou pandemií.

Po druhém řečníkovi přišel prostor pro diskuzi a dotazy z publika. První otázka se týkala zmíněného covid pasu. Pavlína Žáková vyjádřila naději v obnovení cestovního ruchu právě díky covid pasu. Druhého tazatele zajímala rychlost ekonomického zotavení ČR. Pavlína Žáková zmínila předpoklad českého zotavení už v roce 2022. Rovněž s diváky sdílela graf prognózy HDP členských států EU v roce 2022 ve srovnání s úrovní před pandemií v roce 2019. Podle této prognózy na tom zůstanou hůře nejzasaženější státy jako Itálie, Španělsko, ale také překvapivě třeba Nizozemsko. Česko by se mělo dostat o 0,3 % nad úroveň HDP před pandemií a výrazně výše (v řádu 2-3 %) by se pak měly vyšvihnout pobaltské státy či Polsko, Irsko nebo Švédsko. Třetí dotaz směřoval na problematiku zadlužení EU na finančních trzích pro záchranu evropských ekonomik. Petr Zahradník účastníky diskuse ujistil, že vzhledem k tomu, že za půjčky ručí EU jako celek, jedná se o velice jistou investici pro investory, která splňuje ta nejbezpečnější kritéria, a je tak pro ně značně atraktivní. Další otázka souvisela s častým pocitem veřejnosti, že Evropská komise úvodem pandemie zaspala. Oba řečníci se naopak shodli na tom, že jde o neoprávněnou kritiku, neboť Evropská komise reagovala relativně rychle a udělala, co v dané situaci mohla. Poslední otázka se dotkla Národního plánu obnovy České republiky. Pavlína Žáková uvedla, že 37 % poskytnutých financí by mělo jít na zelenou transformaci, 20 % na digitální transformaci a že by zároveň měl český národní plán reagovat na doporučení EU, která se snaží identifikovat slabiny české ekonomiky. Národní plán obnovy by měl celkově Česku umožnit investovat do progresivních oblastí a technologií, které mají budoucnost.

Autor: Jakub Šrámek, stážista Eurocentra Plzeň

Ohlédnutí za pracovním veletrhem při ZČU a veletržní soutěží Eurocentra

Stejně jako každý rok na jaře se uskutečnil i letos 14. dubna Veletrh pracovních příležitostí při Západočeské univerzitě v Plzni. Vzhledem ke stále nedostatečně příznivé epidemiologické situaci v Česku se tentokrát konal online na webu iKariéra.cz. A Eurocentrum Plzeň bylo opět u toho.

Veletrhy pracovních příležitostí, které se konaly na univerzitách po celé České republice, se tento rok spojily do jednoho velkého virtuálního veletrhu. V online prostorách Fakulty ekonomické na něm nechyběl ani stánek Eurocentra Plzeň. To online návštěvníkům v živém chatu zejména radilo, jak vyjet na některou z pracovních stáží do zahraničí - ať už přes Erasmus+, Evropský sbor solidarity či do některé z unijních institucí. Zpětná vazba návštěvníků stánku Eurocentra byla velmi pozitivní - jedna z návštěvnic například děkovala za "samé skvělé informace".

Navrch si Eurocentrum Plzeň v rámci veletrhu připravilo pro

zájemce také kvíz prostřednictvím platformy Kahoot s názvem "Poznej Evropu (nejen) s Erasmus+", v němž se soutěžící mohli otestovat, zda znají všechny možnosti mobility, které EU nabízí - jak vyjet do Evropy na stáž, dobrovolnický projekt či za práci skrze programy a služby hrazené EU. Do soutěže se zapojilo 133

účastníků, z nichž pouze 15 zodpovědělo všechny kvízové otázky správně. Z nich jsme vylosovali tři výherce, a to Lucii Š., Jakuba N. a Věru F., kteří získávají cestovatelské odměny jako mikiny, batohy,

láhve či bezdrátová sluchátka nebo bluetooth repráčky.

Autor: Eurocentrum Plzeň

Systém obchodování s emisními povolenkami

Ve čtvrtek 8. dubna se konal online seminář, který se věnoval evropskému systému obchodování s emisními povolenkami. O vzniku systému, podobě jeho plánované reformy a dalších tématech debatovali Kateřina Davidová z Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM, Martin Sedlák ze Svazu moderní energetiky a Jan Tůma z Ministerstva životního prostředí. Diskusi provázela Ludmila Johnová, vedoucí Eurocentra Praha.

Systém emisního obchodování EU ETS

Ve své úvodní prezentaci se Jan Tůma věnoval fungování samotného systému a tomu, jak funguje v Evropské unii a České republice. V roce 2005 fungoval na celém světě jen jediný systém na zpoplatnění uhlíku, a to v Evropské unii – pilotní projekt systém EU ETS, který ostatní státy začaly později přebírat. Obecně lze říci, že nyní již existuje několik způsobů zpoplatnění uhlíku. Jedním z nich jsou například uhlíkové daně. Dalšími opatřeními na snižování emisí skleníkových plynů je např. přímá regulace, ale také právě emisní obchodování. To se liší oproti daním v tom, že neexistuje fixní částka či daň, ale cena emisí je daná trhem.

Emisní povolenky

Dále se debata věnovala samotným emisním povolenkám. Při spuštění pilotní fáze v roce 2005 bylo povolenek mnoho. Na konci pilotního testování tak cena povolenky klesla na nulu. Od roku 2008 začaly hrát povolenky důležitou ekonomickou roli. Ačkoliv se cena povolenky pohybovala mezi lety 2013 a 2017 nízko z důvodu přebytku povolenek v systému po ekonomické krizi, zlom nastal v roce 2018. V tomto roce došlo ke schválení poměrně přísných pravidel pro EU ETS od roku 2021. Cena povolenky výrazně vzrostla a v dubnu 2021 se pohybuje kolem 43 EUR, což je zatím nejvíce, kolik kdy stála. Je prokázáno, že čím více se zdražuje povolenka, tím více klesají emise.

EU ETS pokrývá přibližně 45 % všech emisí v EU. V roce 2005 se jednalo o 2 miliardy tun emisí neboli povolenek a v dnešní době se jedná již o cca 1,5 miliardy tun. Do roku 2050 se počítá s poklesem na nulu. Pokles emisí má na starost hlavně sektor energetiky. Ekonomický vývoj nemá mnoho společného s vývojem emisí - ačkoliv emise klesaly, HDP rostlo. Oproti roku 1990 HDP vzrostlo o 50 %, zatímco emise klesly o více jak 20 %.

Situace EU ETS v České republice

V ČR systém EU ETS pokrývá něco přes 50 % emisí. To je více než ve zbytku Evropy, jelikož se řadíme mezi průmyslovější země. Velká část emisí, kolem 2/3, pochází z uhelných elektráren. V roce 2021 začíná čtvrté obchodovací období, což znamená, že přibližně v polovině roku představí Evropská komise návrh reformního balíčku. Novým cílem je snížit emise v EU alespoň o 55 % do roku 2030.

Obchodování s povolenkami z ekologického pohledu

Kateřina Davidová představila systém obchodování s emisními

povolenkami EU ETS z pohledu, jak přispívá ke klimatickým snahám Evropské unie či jak by plánovaná revize mohla ovlivnit budoucí přispívání systému k plnění závazků EU.

Paní Davidová systém EU ETS označila jako nákladově velmi efektivní a také jako jeden z hlavních pilířů evropské klimatické politiky. Mezi lety 2012 a 2019 došlo k poklesu v emisích, které jsou pod systémem ETS, o 14 %. Největší pokles emisí byl zaznamenán v oblasti energetiky, ale naopak v sektoru dopravy, který není pod EU ETS, emise rostou. V oblasti průmyslu počet emisí dlouhodobě stagnuje. Jedním z důvodů stagnace je možnost povolenek zdarma, oproti energetickým firmám, které za ně musí platit v aukcích.

Zvýšení klimatických ambic do roku 2030

Evropská komise, respektive členské státy, se shodly na zvýšení klimatických ambic EU do roku 2030, což znamená, že i systém EU ETS se bude muset na tuto změnu adaptovat. Podle Kateřiny Davidové je nejdůležitější, že bude každý rok klesat objem povolenek a zároveň tedy stoupat jejich cena. Dle ekologických organizací a dalších expertů je potřeba zrušit přidělování povolenek zdarma a všechny prodávat v aukci. Další možností reformy je například investovat 100 % výnosů ETS do zelených opatření, oproti stávajícím 50 %. Byl zmíněn také koncept zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, které Evropská komise představí letos v červnu. Cílem tohoto opatření je neznevýhodňování evropských výrobců (například oceli, cementu a papíru) oproti neevropským, aby nedošlo k takzvanému úniku uhlíku mimo evropské hranice, tedy k situaci, kdy by firmy přesunuly svoji produkci někam, kde cena za CO2 není tak vysoká. Dalším cílem opatření je to, aby evropské firmy neztratily konkurenceschopnost.

Zelená dohoda pro Evropu

Martin Sedlák představil Zelenou dohodu pro Evropu a poté mluvil také o dalších nástrojích kromě systému ETS, jako například o cíli v oblasti rozvoje obnovitelných zdrojů nebo v oblasti zvyšování elektrické efektivity ekonomiky. Informoval také o tom, že lze předpokládat aktualizaci klimaticko-energetického plánu České republiky s cíli, jak snižovat účinně emise do roku 2030, tak, aby česká ekonomika nebyla zatížena vyššími platbami za fosilní paliva.

Reálná cena uhlíku pomáhá rozvoji zelené energetiky v Evropě. Minulý rok byl přelomový. Obnovitelné zdroje poprvé překonaly podíl fosilních paliv v elektřině. Vítr a fotovoltaika mají větší podíl než uhlí. V roce 2020 vzrostla výroba větru o 9 % a výroba sluneční energie o 15 %. Společně tyto zdroje vyrobily pětinu evropské elektřiny. Ukázalo se, že tyto zdroje se začínají vyplácet, v některých státech běží bez provozní podpory.

Obnovitelné zdroje

Martin Sedlák dále mluvil o efektech pandemie covidu-19 na ekonomiku, jaká bude situace po opadnutí pandemie a jakým

EUROLISTY

způsobem budou využity prostředky na restart ekonomiky. S tím souvisí využití modernizačního fondu, který bude financován z emisních povolenek. Dále se pan Sedlák zaměřil více na solární energii. Upozornil na Polsko, které mělo v roce 2020 nárůst o 2200 MW oproti českým 50 MW.

Dále se diskuse přesunula k dalším tématům, např. k zelené oceli jako zdroji, který může pomoci dekarbonizovat evropský průmysl. Výrobní náklady na zelený vodík klesly o 60 % za cca 10 let a cena se bude dále snižovat. Předpokládá se, že cena zeleného vodíku by mohla do roku 2030 ještě více klesnout. Situace v ČR v oblasti obnovitelných zdrojů není úplně radostná. Od roku 2013 podíl

obnovitelných zdrojů v energetice stagnuje kolem 13 %. Aby Česko neztratilo konkurenceschopnost českých firem nebo aby české domácnosti nemusely platit vysoké náklady na energie, je v českém zájmu zvýšit podíl obnovitelných zdrojů. Cena solárních panelů je oproti roku 2010 o 90 % nižší, což z něj dělá jeden z nejlevnějších zdrojů, který může být v rámci klimatické politiky zvolen pro pokrývání energetických potřeb v ČR. Poté byl představen nezávisle zpracovaný plán, kolik by mohly jednotlivé obnovitelné zdroje dodávat energie do české elektro sítě do roku 2030.

Autor: Tomáš Novotný, stážista Eurocentra Praha

Výtvarná soutěž „Cestuj vlakem po Evropě“ má své vítěze

V únoru a březnu 2021 probíhala v Eurocentru Ústí nad Labem výtvarná soutěž „Cestuj vlakem po Evropě“ pro žáky základních škol.

Rok 2021 je Evropským rokem železnice, tématem výtvarné soutěže proto bylo cestování vlakem po státech Evropské unie. Žáci soutěžili ve dvou kategoriích (první a druhý stupeň) a čekaly na ně zajímavé výhry (společenské hry a knihy).

Do soutěže přišlo celkem 76 krásných výtvarných děl a zapojilo se 13 škol. Jelikož obrázky nelze momentálně vystavit fyzicky, rozhodli jsme se alespoň pro online výstavu na našich facebookových stránkách Eurocentrum Ústí nad Labem, abyste i Vy mohli ocenit snahu všech soutěžících a cestovat po Evropě díky jejich výtvarným dílům.

Vítězné obrázky si můžete prohlédnout pod článkem. Všem soutěžícím mnohokrát děkujeme za zaslání výtvořů.

Autor: Adéla Rypková, Eurocentrum Ústí nad Labem

1. místo (kat. 2. stupeň): Marie J., ZŠ Stříbrnická, Ústí nad Labem

1. místo (kat. 1. stupeň): Jasmína H., ZŠ Lidická, Bílina

Speciální ocenění (kat. 2. stupeň): Tereza M., ZŠ praktická Dlažkovice

Řešení rubriky Zábava z minulých Eurolistů

Skrývačky (str. 13)

Evropské státy: 1 - Litva, 2 - Malta, 3 - Polsko, 4 - Kypr, 5 - Finsko

Hlavní města Evropy: 1 - Kodaň, 2 - Řím, 3 - Riga, 4 - Skopje,

5 - Oslo

Evropské ostrovy: 1 - Kos, 2 - Krk, 3 - Samos, 4 - Elba, 5 - Man

Evropské řeky: 1 - Labe, 2 - Odra, 3 - Ebro, 4 - Dunaj, 5 - Temže

EUROLISTY

Pozvánka na online kvíz Eurocentra Pardubice

SPOLEČNĚ K ZELENĚJŠÍ EVROPĚ

soutěžní kvíz u příležitosti oslav Dne Evropy

Jste soutěživí a zajímaví Vás aktuální témata?

Neváhejte a zapojte se s námi do oslav Dne Evropy!

Soutěžte s naším kvízem přes aplikaci Kahoot o hodnotné ceny v podobě deskových her a knih o Evropě a ekologii!

Kdy?
26.4. - 31.5.2021

Kde?
pardubice.eurocentra.cz

EUROCENTRUM
PARDUBICE

eco

Společně k zelenější Evropě! Soutěžte s naším kvízem

Eurocentrum Pardubice připravilo pro všechny zájemce o aktuální témata v Pardubickém kraji vědomostní soutěž na téma Společně k zelenější Evropě! Stačí správně a rychle odpovědět na otázky vztahující se k informacím a kuriozitám o Zelené dohodě pro Evropu, ekologii a přírodě napříč Evropou. **Soutěžte s naším vědomostním kvízem a vyhraďte deskové hry a knihy o Evropě a ekologii!**

Soutěž se koná v termínu **od 26. 4. do 31. 5. 2021** a je rovněž pořádána u příležitosti květnových oslav Dne Evropy. Oznámení výherců a zaslání cen proběhne v týdnu od 1. 6. 2021.

Zábavně
o Evropě
EUROSKOP.CZ

Vydavatel:

Odbor komunikace o evropských
záležitostech (OEZ)

Adresa:

nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

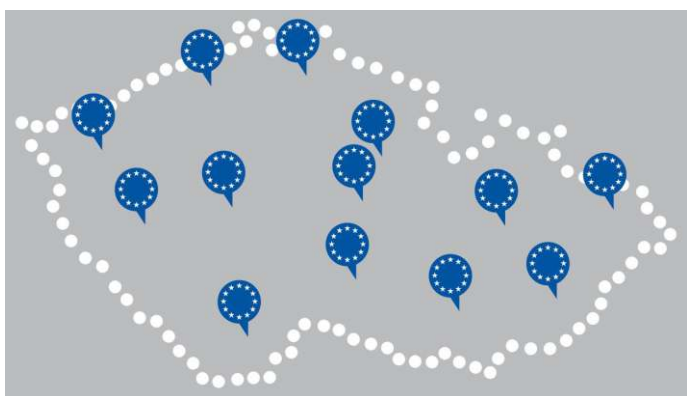
Email:

euroskop@vlada.cz

EUROSKOP.CZ

EUROFON
800 200 200

EUROCENTRA

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz